

СОВЕТ
МУНИЦИПАЛЬНОГО
ОБРАЗОВАНИЯ
«КАРКАЛИНСКОЕ
СЕЛЬСКОЕ ПОСЕЛЕНИЕ»
ЛЕНИНОГОРСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЛЕНИНОГОРСК
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
«КЕРКЭЛЕ
АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ»
МУНИЦИПАЛЬ
БЕРӘМЛЕГЕ
СОВЕТЫ

РЕШЕНИЕ

КАРАР

2019 елның 29 октябре

№ 30

Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районы «Керкәле авыл жирлеге» муниципаль берәмлекенең Бюджет төзелеше һәм бюджет процессы турында Нигезләмә турында

Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Татарстан Республикасы Бюджет кодексы нигезендә, Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районының «Керкәле авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы КАРАР БИРДЕ:

1. Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районының “Керкәле авыл жирлеге” муниципаль берәмлекендә бюджет төзелеше һәм бюджет процессы турында Нигезләмәне яңа редакциядә әлеге карага күшүмтә нигезендә расларга.

2. Лениногорск муниципаль районының «Керкәле авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы Каары нигезләмәләре яңа редакциядә район бюджетын төзегендә һәм үтәгендә, 2020 елга һәм 2021, 2022 еллар план чорына бюджеттан башлап, барлыкка килә торган хокук мөнәсәбәтләренә карата қулланыла.

3. Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районы Советының «Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районының «Керкәле авыл жирлеге» муниципаль берәмлекендә бюджет процессы турындагы нигезләмә турында» 2013 елның 11 ноябрендәге 21а номерлы каарын 2020 елның 1 гыйнварыннан үз көчен югалткан дип санарага.

4. Әлеге каарар рәсми басылып чыккан көненнән үз көченә керә дип билгеләргә.

5. Әлеге каарарны Керкәле авылында урнашкан мәгълүмат стендларында урнаштыру юлы белән халыкка игълан итәргә, Лениногорск муниципаль районы рәсми сайтында һәм Татарстан Республикасы рәсми хокукий мәгълүмат порталында урнаштырырга.

«Керкәле авыл жирлеге» муниципаль
берәмлеге башлыгы,
Совет рәисе

Г.Х.Шириязданова

Авыл жирлеге Советы каарына күшымта
2019 елның 29 октябре

Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районы _____ авыл жирлеге муниципаль берәмлекендә бюджет процессы турында

Гомуми нигезләмәләр

Статья 1. Элеге Нигезләмә белән жайга салына торган хокукый мөнәсәбәтләр Элеге Нигезләмә нигезендә _____ авыл жирлеге муниципаль берәмлекендә бюджет корылышы һәм бюджет процессы турында Россия Федерациясе Конституциясе, Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Россия Федерациясе Салым кодексы, _____ авыл жирлеге Уставы (алга таба - - жирлек) жирлек бюджетын төзү, карау, раслау, үтәү һәм аның үтәлешен тикшереп тору барышында, шулай ук Муниципаль бурыч алуларны гамәлгә ашыру һәм жирлекнең муниципаль бурычы белән идарә итү барышында бюджет хокук мөнәсәбәтләре субъектлары арасында барлыкка килә торган бюджет хокук мөнәсәбәтләрен жайга сала.

Статья 2. Авыл жирлегендә бюджет-хокук мөнәсәбәтләрен гамәлгә ашыруның хокукый нигезләре

Бюджет хокук мөнәсәбәтләре Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Татарстан Республикасы Бюджет кодексы, элеге Нигезләмә, Россия Федерациясе бюджет законнарының башка актлары нигезендә гамәлгә ашырыла.

Статья 3. Элеге Нигезләмәдә кулланыла торган төшенчәләр һәм терминнар Элеге Нигезләмәдә кулланыла торган төшенчәләр һәм терминнар Россия Федерациясе Бюджет кодексында билгеләнгән мәгънәдә кулланыла.

Статья 4. Жирлек бюджетының хокукый рәвеше.

_____ авыл жирлеге муниципаль берәмлеке бюджеты _____ авыл жирлеге муниципаль берәмлеке Советы каары рәвешендә (алга таба текст буенча – жирлек Советы) эшләнә һәм раслана.

Жирлек бюджеты өч елга – Чираттагы финанс елына һәм план чорына төzelә һәм раслана.

Жирлек бюджеты проектын формалаштыру _____ авыл жирлеге муниципаль берәмлеке Башкарма комитеты (алга таба – жирлек башкарма комитеты) тарафыннан билгеләнгән тәртиптә, Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм аның таләпләрен үтәп кабул ителә торган жирлек советының хокукый актлары нигезендә башкарыла.

5 Статья. Жирлек бюджеты классификациясен куллану үзенчәлекләре

1. Жирлек бюджеты күрсәткечләренең Россия Федерациясе бюджет системасының башка дәрәҗәдәге бюджетлары белән чагыштырылуын тәэмин итү максатларында жирлек бюджеты проектын

төзегәндә, жирлек бюджеты үтәлешендә, аның үтәлеше туринда хисап формалаштырганда Бюджет кодексы нигезендә Россия Федерациясе бюджет классификациясе кулланыла 2. Жирлек бюджетын формалаштырганда, раслаганда һәм үтәлгәндә бюджет керемнәренең баш администраторларының Россия Федерациясе Бюджет законнары белән билгеләнгән нормативлар нигезендә Россия

Федерациясе бюджет системасы бюджетлары арасында бүленә торган керемнәр буенча күчүчәнлеге тәэмин итө.

Статья 6. Бюджет процессы принциплары

Жирлектәгө бюджет процессы Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнгән Россия Федерациясе бюджет системасы принципларына нигезләнә: - бюджет системасының бердәмлеге; - бюджетлар арасында керемнәрне һәм чыгымнарны һәм дефицитларны финанслау чыганакларын чикләү; - бюджетларның мөстәкыйльлеге; - бюджет дефицитларын финанслау чыганакларының, керемнәрнең һәм чыгымнарының чагылышы тулысынча; - баланслылык; - бюджет чараларын куллануның нәтижәлелеге; - бюджет чыгымнарының гомуми (җыелма) каплау; - ачыклык); - бюджетның дөреслеге; - бюджет акчаларының адреслары һәм максатчан характеристдагы; - чыгымнар буенча ведомство; - кассаларның бердәмлеге.

7 Статья. Жирлектә бюджет процессының төп этаплары

Жирлектә бюджет процессы түбәндәгө этапларны үз эченә ала: - Чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлекнең социаль-икътисади үсеш фаразларын, Чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет һәм салым сәясәтенең төп юнәлешләрен эшләү;; - бюджет проектын төзү; - бюджетны карау һәм раслау; - жирлек бюджетының үтәлеше; - бюджет турыйнадагы карага үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү; - бюджет үтәлеше турыйнда хисапны раслау; - муниципаль финанс контролен тормышка ашыру.

Финанс елы календарь елына туры килә һәм ул 1 гыйнвардан 31 декабрьгә кадәр дәвам итә.

Статья 8. Бюджет процессында катнашучылар

Жирлектә бюджет процессында катнашучылар булып торалар: - Жирлек Советы; - Жирлек Башлыгы; - Жирлек башкарма комитеты; - Жирлекнең ревизия комиссиясе; - бюджет акчаларын баш бүлүчеләр (бүлүчеләр) ;

- бюджет акчаларын алучылар; - бюджет керемнәренең Баш администраторлары (администраторлары) ; - бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының Баш администраторлары (администраторлары) ;

Статья 9. Бюджет процессында катнашучыларның бюджет вәкаләтләре

1. Жирлек Советы: - жирлек бюджетын һәм аның үтәлеше турыйнда отчетларны карый һәм раслый.; - жирлек бюджеты үтәлешен контролдә тотуны тормышка ашыра ; ; -Россия Федерациясе Бюджет кодексы, 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федеरаль закон, Россия Федерациясенең һәм Татарстан Республикасының башка норматив хокукый актлары, жирлек уставы, әлеге Нигезләмә нигезендә башка вәкаләтләрне башкара. Жирлек Советына бюджет мәсьәләләре буенча Россия Федерациясе Конституцияндә, Россия Федерациясе Бюджет кодексында, Россия Федерациясенең һәм Татарстан Республикасының башка норматив хокукый актларында билгеләнгән компетенция чикләрендә, аның вәкаләтләрен тәэмин итү өчен жирлек башкарма комитеты тарафыннан барлык кирәклө мәгълумат бирелергә тиеш.

2. Жирлекнең башкарма комитеты бюджет проектын төзүне тәэмин итә, аны _____ авыл жирлекке Советына раслауга кирәклө документлар һәм материаллар белән кертә, жирлек бюджетының үтәлешен һәм бюджет хисаплылыгын төзүне тәэмин итә, Никольский авыл жирлекенә раслауга жирлек бюджеты үтәлеше турыйнда хисап тапшыра, Муниципаль бурыч белән идарә итә, Россия Федерациясе Бюджет кодексында билгеләнгән башка вәкаләтләрне башкара., һәм (яисә) алар нигезендә кабул ителә торган, бюджет-хокук мөнәсәбәтләрен жайга сала торган муниципаль хокукый актларда.

4. Жирлекнөң ревизия комиссиясе башкара:

-бюджет чараларын куллануның нәтижәлелеген һәм нәтижәлелеген билгеләүгә юнәлдерелгән нәтижәлелек аудиты; -бюджет турында каарлар проектларына, бюджет законнарының башка норматив хокукий актларына, шул исәптән бюджет күрсәткечләренең (параметрларының һәм характеристикаларының) нигезләнгәнлегенә экспертиза ясау;; -муниципаль программаларга экспертиза ясау; -бюджет процессын анализлау һәм мониторинглау, бюджет үтәлеше турында хисап буенча тикшерүләрне гамәлгә ашыру һәм бәяләмәләр әзерләү, шулай ук бюджет процессында ачыкланган житешсезлекләрне бетерү һәм аны камилләштерү буенча тәкъдимнәр әзерләү буенча; -эчке финанс тикшерүен һәм эчке финанс аудитын бюджет чараларының баш администраторлары тарафыннан гамәлгә ашыруны камилләштерү буенча тәкъдимнәр әзерләү;;

5. Бюджет средстволарын баш булуче:

расланган бюджет ассигнованиеләре һәм бюджет йөкләмәләре лимитлары нигезендә бюджет акчаларын файдалануның нәтижәлелеген, адреслылыгын һәм максатчан характерын тәэммин итә; үзенә караган бюджет акчаларын алучылар һәм аннан файдаланучылар исемлеген төзи; бюджетның тиешле чыгымнарын планлаштыруны гамәлгә ашыра, бюджет ассигнованиеләренең нигезләнүен тәшкил итә; бюджет йөкләмәләре лимитларын Формалаштыру һәм үзгәртү буенча тәкъдимнәр кертә; жыелма бюджет язмасын Формалаштыру һәм үзгәртү буенча тәкъдимнәр кертә;

казна учреждениеләре булып торучы бюджет акчаларын алучыларның бюджет сметаларын раслау тәртибен билгели; муниципаль биремнәрнең үтәлешен формалаштыра, раслый һәм контролльдә тота; максатчан билгеләнеше булган бюджетара субсидияләр, субвенцияләр һәм башка бюджетара трансферларны, шулай ук Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнгән башка субсидияләрне һәм бюджет инвестицияләрен алучылар тарафыннан бирелгәндә билгеләнгән шартларны, максатларны һәм тәртипләрне үтәүне тәэммин итә; бюджет акчаларын баш булученең бюджет Хисабын формалаштыра; бюджет акчаларын алучыларның акчалата йөкләмәләре буенча муниципаль берәмлек исеменнән жавап бирә; Россия Федерациясе Бюджет кодексында, әлеге Нигезләмәдә һәм алар нигезендә кабул ителә торган, бюджет-хокук мөнәсәбәтләрен жайга сала торган муниципаль хокукий актларда билгеләнгән башка бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

6. Бюджет чараларын булуче:

- бюджетның тиешле чыгымнарын планлаштыра; - бюджет ассигнованиеләрен, бюджет йөкләмәләре лимитларын ведомство карамагындагы булучеләргә һәм (яки) бюджет акчаларын алучыларга бүлә һәм бюджетның тиешле өлешен үти.; - бюджет язмасын Формалаштыру һәм үзгәртү буенча бюджет акчаларын баш булучегә тәкъдимнәр кертә; - максатчан билгеләнештәге бюджетара субсидияләрне, субвенцияләрне һәм башка бюджетара трансферларны, шулай ук Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнгән башка субсидияләрне һәм бюджет инвестицияләрен алучылар тарафыннан бирелгәндә билгеләнгән шартларны, максатларны һәм тәртипне үтәүне тәэммин итә;; - бюджет акчаларын баш булуче тарафыннан билгеләнгән очракта һәм тәртиптә бюджет акчаларын баш булученең үз карамагындагы аерым бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра;

7. Бюджет акчаларын алучы түбәндәгө бюджет вәкаләтләренә ия:

- бюджет сметасын төзи һәм башкара; - житкерелгән бюджет йөкләмәләре лимитлары һәм (яисә) бюджет ассигнованиеләре чикләрендә бюджет йөкләмәләрен

кабул итэ һәм (яисә) үти; - нәтижәлелекне, аңа каралган бюджет ассигнованиеләрен куллануның максатчан характеристын тәэммин итә.; - бюджет акчаларын баш бүлүчегә (бүлүчегә) бюджет язмасын үзгәрту буенча тиешле тәкъдимнәр кертә; - бюджет исәбен алыш бара (бюджет исәбен алыш бара) яки килешү нигезендә әлеге вәкаләтне башка учреждениегә (үзәкләштерелгән бухгалтериягә) тапшыра); - бюджет акчаларын баш бүлүчегә (бүлүчегә) бюджет Хисабын формалаштыра (формалаштыруны тәэммин итә) һәм тапшыра; - Россия Федерациясе Бюджет кодексында һәм аның нигезендә кабул ителгән бюджет-хокук мәнәсәбәтләрен жайга салучы хокукий актларда, әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән башка вәкаләтләрне башкара.

Статья 10. Бюджет керемнәре

1. Жирлек бюджеты керемнәре Россия Федерациясе Бюджет законнары, салымнар һәм жыемнар турындагы Россия Федерациясе законнары һәм башка мәжбүри түләүләр турындагы законнар нигезендә формалаша.

2. _____ авыл жирлөгө муниципаль берәмлек Советының жирле салымнар турындагы каарларга, жирле бюджетларның керемнәрен үзгәртүгө китерә торган, чираттагы финанс елында һәм план чорында үз көченә керә торган бюджет-хокук мәнәсәбәтләрен жайга сала торган Совет каарларына үзгәрешләр керту турында чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджеты турында каар проекты жирлек Советына кертелгәнче 10 көннән дә соңга калмычка кабул ителергә тиеш .

11 Статья. Бюджет чыгымнары

1. Бюджет чыгымнарын формалаштыру Федераль дәүләт хакимиите органнары, Россия Федерациясе субъектлары дәүләт хакимиите органнары һәм жирле үзидарә органнары вәкаләтләрен Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән чыгым йөкләмәләре нигезендә гамәлгә ашырыла, аларның үтәлеше Россия Федерациясе законнары нигезендә чираттагы финанс елында һәм план чорында бюджет, Никольский авыл жирлөгө муниципаль берәмлөгө акчалары исәбеннән үтәлергә тиеш

12 Статья. Резерв фонды

Жирлек бюджетының чыгымнар өлешендә жирлек Башкарма комитетының Резерв фондын булдыру карала ала.

Жирлек Башкарма комитетының Резерв фонды күләме бюджет турындагы каар белән билгеләнә һәм гомуми каар белән расланган чыгымнарның 3 процентыннан артмаска тиеш. Резерв фонды акчаларын тоту тәртибе жирлекнең башкарма комитеты тарафыннан раслана. Жирлек башкарма комитеты резерв фондының бюджет ассигнованиеләреннән файдалану турындагы хисап жирлек бюджеты үтәлеше турындагы квартал саен һәм еллык хисапларга теркәлә.

13 Статья. Муниципаль ихтияжлар өчен товарлар китерүгә, эшләр башкаруга, хезмәтләр күрсәтүгә заказлар урнаштыру

1. Муниципаль ихтияжлар өчен товарлар китерүгә, эшләр башкаруга, хезмәтләр күрсәтүгә заказлар урнаштыру Дәүләт һәм муниципаль ихтияжлар өчен заказлар урнаштыру турында Россия Федерациясе законнары нигезендә башкарыла. 2. Муниципаль контрактлар, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 72 статьясындағы 3 пунктында билгеләнгән очраклардан тыш, бюджет йөкләмәләре лимитлары чикләрендә төzelә һәм түләнә.

14 Статья. Бюджет кытлыгы

1. Чираттагы финанс елына һәм план чорының һәр елына жирлек бюджеты кытлыгы, әлеге статьяның 2 пунктында билгеләнгән чикләүләрне үтәп, жирлек бюджеты турында каар белән билгеләнә. 2. Жирлек бюджеты кытлыгы,

кире кайтарылмый торган кертемнэрнең һәм (яисә) түләуләрнең өстәмә нормативлары буенча салым керемнәреннән керемнәрен расланган күләмен исәпкә алмыйча, жирле бюджет керемнәрен расланган еллык гомуми күләменең 10 процентыннан артмаска тиеш. **Жирлек** карата Россия Федерациясе Бюджет кодексының 136 статьясындагы 4 пунктында караптап чараларны гамәлгә ашырган очракта, жирлек бюджеты кытлығы, кире кайтарылмый торган кертемнэрнең һәм (яисә) түләуләрнең өстәмә нормативлары буенча салым керемнәрен расланган күләмен исәпкә алмыйча, жирлек бюджеты керемнәрен расланган гомуми еллык күләменең 5 процентыннан артмаска тиеш.

Бюджет турында Совет карары белән жирлек милкендәге акцияләрне сатудан һәм капиталда катнашуның башка рәвешләреннән керемнәр кытлығын финанслау чыганаклары составында расланган очракта һәм (яисә) жирлек бюджеты акчаларын исәпкә алу счетларында калган акчалар кимү очрагында жирлек бюджеты кытлығы курсәтелгән керемнәр суммасы һәм жирлек бюджеты акчаларын исәпкә алу счетларында калган акчаларның кимүе чикләрендә әлеге пунктта билгеләнгән чикләуләрдән артып китәргә мөмкин.

3. Еллык хисап курсәткечләре буенча барлыкка килгән жирлек бюджеты дефициты әлеге статьяның 2, 2 пунктларында билгеләнгән чикләуләргә туры килергә тиеш.

15 Статья. Жирлек бюджеты кытлығын финанслау чыганаклары

Жирлек бюджеты кытлығын эчке финанслау чыганаклары составына кертәлә: номиналь бәясе Россия Федерациясе валютасында курсәтелгән муниципаль кыйммәтле көгазыләрне урнаштырудан килгән акчалар һәм аларны түләүгә юнәлдерелгән акчалар арасындагы аерма; жирлек арасында Россия Федерациясе валютасында кредит оешмаларының жәлеп ителгән һәм түләнгән кредитлары арасындагы аерма; жирлек тарафыннан Россия Федерациясе валютасында жәлеп ителгән һәм түләнгән бюджет кредитлары арасындагы аерма жирлек бюджетына Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетлары тарафыннан бирелгән бюджет кредитлары арасындагы аерма (статья 2007 елның 2 августындагы 38-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы редакциясендә); тиешле финанс елы дәвамында жирле бюджет акчаларын исәпкә алу счетларында калган акчаларны үзгәртү; жирлек бюджеты кытлығын эчке финанслауның бүтән чыганаклары.

Жирлек бюджеты кытлығын эчке финанслауның башка чыганаклары составына кертәлә: керемнәр сатудан акцияләр һәм башка формаларын капиталында катнашу, жирлек милкендәге; жирлек бюджеты чаралары буенча курс аермасы; Гарант тарафыннан муниципаль гарантияләрне үтәү гарантның принципалга карата регресс таләбе хокукуы барлыкка килүгә китерсә йә бенефициарның принципалга карата таләп хокуку гарантка юл кую белән бәйле очракта, жирлек гарантияләрен үтәүгә Россия Федерациясе валютасында жибәрелә торган акчалар күләме; жирлекнең башка бурыч йөкләмәләрен Россия Федерациясе валютасында түләүгә жибәрелә торган акчалар күләме; жирлек бюджетыннан юридик затларга бирелгән бюджет кредитларын кире кайтарудан алынган акчалар белән жирлек бюджетының юридик затларга бирелгән бюджет кредитлары суммасы арасындагы аерма юридик затларга Россия Федерациясе валютасында бирелгән бюджет кредитлары суммасы; жирлек бюджетыннан Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларына бирелгән бюджет кредитларын кире кайтарудан алынган акчалар белән жирлек бюджетыннан Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларына бирелгән бюджет кредитлары суммасы арасындагы аерма (статья 2007 елның 2 августындагы 38-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы редакциясендә); жирлек бюджеты акчаларын исәпкә алу буенча бердәм счеттан күчерелгән акчалар

һәм жирлек бюджеты акчаларын исәпкә алу буенча бердәм счетка күчерелгән акчалар арасындағы аерма-жирлек бюджеты акчаларын исәпкә алу буенча бердәм счетта.

Калган акчалар белән идарә итү операцияләре составына жирлек бюджеты акчаларын исәпкә алу буенча бердәм счетта гамәлгә куючы жирлек һәм Россия Федерациясе законнары нигезендә жирлекнең Финансбюджет палатасында шәхси счетлары ачылган оешмаларның акчаларын жәлеп итү һәм кире кайтару кертелә. Жирлек бюджеты кытлыгын тышкы финанслау чыганаклары составына кертелә: максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында Россия Федерациясенән чит ил валютасында жәлеп ителгән һәм жирлек тарафыннан түләнгән бюджет кредитлары арасындағы аерма; муниципаль гарантияләрне Гарант тарафыннан үтәү гарантның принципалга карата регресс таләбе хокуқы барлыкка килүгә китерсә, максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында Россия Федерациясе тарафыннан бирелгән чит ил валютасындағы жирлекнең муниципаль гарантияләрен үтәүгә жибәрелә торган акчалар күләме»;

16 Статья. Жирлекнең муниципаль бурычы структурасы Жирлек бурыч йөкләмәләре булырга мөмкин рәвешендә йөкләмәләрен буенча: 1) жирлекнең кыйммәтле кәгазыләренә (муниципаль кыйммәтле кәгазыләргә); 2) Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан жирле бюджетка Россия Федерациясе валютасында жәлеп ителгән бюджет кредитлары; 3) максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында чит ил валютасында Россия Федерациясенән жәлеп ителгән бюджет кредитлары; 4) жирлек тарафыннан Россия Федерациясе валютасында кредит оешмаларыннан алынган кредитлар; 5) Россия Федерациясе валютасында белдерелгән жирлек гарантияләре (муниципаль гарантияләр); 6) максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында Россия Федерациясенең Чит ил валютасында бирелгән муниципаль гарантияләргә; 7) Россия Федерациясе Бюджет кодексын гамәлгә керткәнче барлыкка килгән һәм муниципаль бурычка кертелгән башка бурыч йөкләмәләренә.

Муниципаль бурыч күләменә кертелә: 1) муниципаль кыйммәтле кәгазыләр буенча бурычның номиналь суммасы; 2) Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан жирле бюджетка жәлеп ителгән бюджет кредитлары буенча төп бурыч күләме (статья 2007 елның 2 августындағы 38-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы редакциясендә); 3) жирлек тарафыннан кредит оешмаларыннан жәлеп ителгән кредитлар буенча төп бурыч күләме; 4) муниципаль гарантияләр буенча йөкләмәләр күләме; 5) жирлекнең түләнмәгән бүтән бурыч йөкләмәләре күләме.

Муниципаль эчке бурыч күләменә кертелә: 1) йөкләмәләре Россия Федерациясе валютасында белдерелгән муниципаль кыйммәтле кәгазыләр буенча бурычның номиналь суммасы; 2) йөкләмәләре Россия Федерациясе валютасында белдерелгән Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан жирле бюджетка жәлеп ителгән бюджет кредитлары буенча төп бурыч күләме;; 3) йөкләмәләре Россия Федерациясе валютасында белдерелгән кредит оешмаларыннан жирлек тарафыннан жәлеп ителгән кредитлар буенча төп бурыч күләме; 4) Россия Федерациясе валютасында белдерелгән муниципаль гарантияләр буенча йөкләмәләр күләме; 5) жирлекнең Россия Федерациясе валютасында түләнмәгән бүтән бурыч йөкләмәләре күләме. Муниципаль тышкы бурыч күләменә кертелә:

1) максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында Россия Федерациясенән жирлек тарафыннан жәлеп ителгән чит ил валютасындағы бюджет кредитлары буенча төп бурыч күләме; 2) максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында

жирлек тарафыннан бирелгән муниципаль гарантияләр буенча йөкләмәләр күләме. Жирлекнең бурыч йөкләмәләре кыска вакытлы (бер елдан кимрәк), уртacha вакытлы (бер елдан биш елга кадәр) hәм озак вакытлы (биш елдан алыш 10 елга кадәр) булырга мөмкин.

17 Статья. Россия Федерациясе валютасында белдерелгән жирлекнең бурыч йөкләмәләрен туктату hәм аларны муниципаль бурычтан төшереп калдыру (статья 2007 елның 2 августындагы 38-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы редакциясендә)

1. Эгәр Россия Федерациясе валютасында белдерелгән муниципаль бурыч йөкләмәсе муниципаль бурыч йөкләмәсе түләү шартлары белән каралган түләү датасыннан соң килүче датадан соң оч ел эчендә түләүгә тапшырылмаса (йөкләмәләр шартлары hәм жирлекнең муниципаль хокукий актларында билгеләнгән гамәлләр кредитор тарафыннан башкарылмаса), күрсәтелгән йөкләмә тулысынча туктатылган дип санала hәм, эгәр жирлекнең вәкиллекле органының муниципаль хокукий актларында башкасы каралмаган булса, муниципаль бурычтан төшереп калдырыла. Муниципаль гарантияләр буенча Россия Федерациясе валютасыннагы жирлекнең бурыч йөкләмәләре муниципаль гарантияләрне туктатуга нигез булып торган вакыйгалар (хәлләр) килеп туганда тулысынча туктатылган дип санала hәм күрсәтелгән вакыйгалар (хәлләр) килеп туган очракта муниципаль бурычтан төшереп калдырыла. 2. Жирле администрация, элеге статьяның 1 пунктыннагы беренче абзацында күрсәтелгән сроклардан соң, Россия Федерациясе валютасында белдерелгән муниципаль бурыч йөкләмәләрен муниципаль бурычтан төшереп калдыру турында муниципаль хокукий акт чыгара. 3. Муниципаль бурычтан төшереп калдыру исәпкә алына торган муниципаль бурыч йөкләмәләре төрләре буенча муниципаль бурыч күләмен киметү юлы белән гамәлгә ашырыла (икенче абзац 2013 елның 16 октябрендәге 79-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы редакциясендә) жирле бюджет кытлыгын финанслау чыганакларында исәптән төшерү суммаларын чагылдырмыйча гына аларны исәптән төшерү суммасына карата. 4. Элеге статьяның 1 пунктыннагы беренче абзацының, 2 hәм 3 пунктларының гамәлдә булуы кредит килешүләре буенча Россия Федерациясе, Россия Федерациясе субъектлары hәм башка муниципаль берәмлекләр алдында муниципаль бурыч йөкләмәләренә кагылмый. 5. Муниципаль бурычтан реструктурлаштырылган, шулай ук түләнгән (сатып алынган) муниципаль бурыч йөкләмәләрен муниципаль бурычтан төшереп калдыру Россия Федерациясе Бюджет кодексының 105 hәм 113 статьялары нигезләмәләрен исәпкә алыш гамәлгә ашырыла. 6. Муниципаль кыйммәтле кәгазыләрнең эмиссия шартлары нигезендә аларны тулы күләмдә эмитлаштырган орган тарафыннан сатып алынган (Россия Федерациясе законнарында каралган операцияләрне алмаштыру нәтиҗәсендә яисә башка операцияләр) муниципаль кыйммәтле кәгазыләрнең чыгару, түләү датасына кадәр, күрсәтелгән орган карары буенча вакытыннан алда түләнгән дип танылырга мөмкин. Муниципаль кыйммәтле кәгазыләр эмитенты үзе тарафыннан чыгарылган муниципаль кыйммәтле кәгазыләр буенча йөкләмәләрне туләп бетерү датасы житкәнче сатып алынган (алмашу нәтиҗәсендә алынган яисә Россия Федерациясе законнарында каралган башка операцияләр нәтиҗәсендә алынган) дип танырга хокуклы.

18 Статья. Муниципаль бурыч алулар

1. Жирлекнең муниципаль эчке бурыч алулары дигэндә муниципаль кыйммәтле кәгазыләрне урнаштыру юлы белән hәм Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан hәм кредит оешмаларыннан кредитлар рәвешендә жирлек

исеменнән жирле бюджетка заем акчаларын жәлеп итү аңлашыла, алар буенча Россия Федерациясе валютасында белдерелгән заемчы буларак жирлек бурыч йөкләмәләре барлыкка килә. 2. Авыл жирлегенең муниципаль тышкы бурыч алулары дигәндә, Россия Федерациясе тарафыннан максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында, жирлекнең чит ил валютасында белдерелгән бурыч йөкләмәләре барлыкка килә торган федераль бюджеттан жирле бюджетка кредитлар жәлеп итү күздә тотыла. 3. Муниципаль тышкы бурыч алулар Чираттагы финанс елына һәм план чорына Россия Федерациясенең Дәүләт тышкы бурыч алулары программасына кертелгән проектларны финанслау максатларында гамәлгә ашырыла. 4. Муниципаль бурыч алуларны гамәлгә ашыру хокукуна Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм жирлек уставы нигезендә жирле администрация (жирлекнең башкарма-боеру органы) ия. 5. Муниципаль кыйммәтле қәгазыләрне урнаштыру жирлек тарафыннан түбәндәге шартларны үтәгәндә гамәлгә ашырыла: 1) жирлекнең бурыч йөкләмәләре буенча кичектерелгән бурычлар булмау;; 2) жирлек тарафыннан исемлеге Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнә торган юридик затларның бер яисә берничә рейтинг гамәлләрен гамәлгә ашыручы Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнә торган дәрәҗәдән ким булмаган күләмдә кредит рейтинги алынган. 6. Россия Федерациясе Бюджет кодексының 1071 статьясы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 311 статьясы нигезендә аны бурыч тотрыклылыгының уртacha дәрәҗәсе булган заемчылар төркеменә керткәn очракта, жирлек муниципаль бурыч алулар башкарырга, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 1071 статьясындагы 5 пунктында каралган жирлекнең бурыч тотрыклылыгы күрсәткечләре күрсәткечләрен арттыруга кiterə торган күләмнәрдә муниципаль гарантияләр бирергә хокуклы түгел. 7. Россия Федерациясе Бюджет кодексының 1071 статьясы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 311 статьясы нигезендә ул бурыч тотрыклылыгының уртacha дәрәҗәсе булган заемчылар төркеменә кертелгәn очракта, муниципаль гарантияләрне бары тик Татарстан Республикасы Финанс министрлыгы белән муниципаль эчке һәм тышкы бурыч алулар, Чираттагы финанс елына һәм план чорына (Чираттагы финанс елына) муниципаль гарантияләр программаларын, шулай ук күрсәтелгән программаларга үзгәрешләр кергәn очракта гына бирергә хокуклы. 8. Аны Россия Федерациясе Бюджет кодексының 1071 статьясы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 311 статьясы нигезендә бурыч тотрыклылыгы тубән булган заемчылар төркеменә керткәn очракта, жирлек муниципаль бурыч алулар башкарырга, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 1071 статьясындагы 5 пунктында каралган жирлекнең бурыч тотрыклылыгы күрсәткечләренең күрсәткечләрен арттыруга кiterə торган күләмнәrдә муниципаль гарантияләр бирергә хокуклы түгел. 9. Россия Федерациясе Бюджет кодексының 1071 статьясы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 311 статьясы нигезендә бурыч тотрыклылыгы тубән булган заемчылар төркеменә кертелгәn очракта, жирлек кредит оешмаларыннан кредитлар рәвешендә һәм жирлекнең кыйммәтле қәгазыләрен урнаштыру юлы белән бары тик жирлекнең бурыч йөкләмәләрен рефинанслау максатларында, шулай ук Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан максатчан бюджет кредитлары рәвешендә муниципаль эчке бурыч алуларны гамәлгә ашырырга хокуклы., ул Россия Федерациясе Бюджет кодексының 1071 статьясындагы 9 пунктында һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 311 статьясындагы 7 пунктында каралган. 10. Россия Федерациясе Бюджет кодексының 1071 статьясы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 311 статьясы нигезендә бурыч тотрыклылыгы

түбән булган заемчылар төркеменә аны Россия Федерациисе Бюджет кодексының 1071 статьясы һәм 311 статьясы нигезендә кертелгән очракта, жирлек муниципаль тышкы бурыч алуларны гамәлгә ашырырга һәм муниципаль гарантияләрне чит ил валютасында бирергә хокуклы түгел. 11. Россия Федерациисе Бюджет кодексының 1071 статьясы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 311 статьясы нигезендә ул бурыч тотрыклылыгы түбән булган заемчылар төркеменә кертелгән очракта, муниципаль эчке бурыч алуларны гамәлгә ашырырга, муниципаль гарантияләрне Россия Федерациисе валютасында бары тик Татарстан Республикасы Финанс министрлыгы тарафыннан чираттагы финанс елына һәм план чорына Россия Федерациисе валютасында расланган очракта гына (Чираттагы финанс елына һәм план чорына Россия Федерациисе валютасында) бирергә хокуклы.), шулай ук күрсәтелгән программаларга үзгәрешләр кертелде. 12. Россия Федерациисе Бюджет кодексының 1071 статьясындагы 9 пунктында каралган жирлекнең түләү сәләтен торғызу планы кысаларында Россия Федерациисе бюджет системасының башка бюджетларыннан бирелгән максатчан бюджет кредитлары буенча жирлек йөкләмәләрен реструктуризацияләүне үткәру рөхсәт итлеми.

19 Статья. Жирлек тарафыннан чит ил валютасында бурыч алулар һәм гарантия бирү үзенчәлекләре

1. Жирлек Россия Федерациисеннән чит ил валютасында бурыч алыша, Россия Федерациисеннән, Россия Федерациисе Бюджет кодексының 103 статьясындагы 25 пункты нигезләмәләрен исәпкә алыш, жәлеп ителгән максатчан чит ил кредитлары акчаларын Россия Федерациисе тарафыннан куллану кысаларында гына чит ил валютасында гарантияләр бирергә хокуклы.

Статья 20. Муниципаль бурыч алуларның ин чик құләме

1. Тиешле финанс елына муниципаль бурыч алуларның ин чик құләме дип тиешле финанс елына муниципаль эчке һәм тышкы бурыч алулар программалары буенча жирле бюджетка акча жәлеп итүнең жыелма құләме аңлашыла. 2. Жирле бюджетка акча жәлеп итү құләме чираттагы финанс елына һәм план чорына (Чираттагы финанс елына) муниципаль эчке һәм тышкы бурыч алулар программалары белән билгеләнә, һәм тиешле финанс елында акчаларны жәлеп итүнең гомуми суммасы жирле бюджет кытлыгын финанслауга жибәрелә торган акчаларның гомуми суммасыннан һәм жирлекнең бурыч йөкләмәләрен түләү құләмнәреннән артмаска тиеш., һәм 104 статьялары нигезләмәләрен исәпкә алыш, тиешле финанс елына һәм план чорына жирле бюджет турында Карап кабул ителгән. 3. Хисап финанс елында жирлек бурыч алуларының гомуми суммасы жирле бюджет кытлыгын финанслауга юнәлдерелгән акчаларның гомуми суммасыннан артып китсә, һәм агымдагы елның 1 гыйнварына жирле бюджет акчаларының күрсәтелгән арттыру суммасында барлыкка килгән бурыч йөкләмәләрен түләү құләмнәреннән артып киткән очракта, агымдагы финанс елына бурыч алуларның ин чик құләмен киметеп, Россия Федерациисе Бюджет кодексының 96 статьясында каралган максатларга юнәлдерелергә тиеш.

21 Статья. Муниципаль эчке һәм тышкы бурычыннан һәм жирлекнең бурыч тотрыклылыгы күрсәткечләренең ин чик күрсәткечләреннән

1. Жирле бюджет турындагы карап нигезендә муниципаль эчке бурычның, муниципаль тышкы бурычның (жирлекнең чит ил валютасындагы йөкләмәләре булганда), Чираттагы финанс елыннан һәм план чорының һәр елыннан соң килә торган елның 1 гыйнварына (Чираттагы финанс елыннан соң килә торган елның 1 гыйнварына булган елның 1 гыйнварына торышы буенча), шул исәптән Россия

Федерациясе

валютасында муниципаль гарантияләр, чит ил валютасында муниципаль гарантияләр буенча бурычның ин югары чиге күрсәтелеп (жирлекнең чит ил валютасындагы муниципаль гарантияләр буенча йөкләмәләре булганда) билгеләнә. 2. Муниципаль эчке бурычның, муниципаль тышкы бурычның югары чикләре (жирлекнең чит ил валютасындагы йөкләмәләре булганда) әлеге статьяның 4 нәм 5 пунктларында билгеләнгән чикләүләрне үтәгәндә билгеләнә. 3. Муниципаль бурыч күләме чираттагы финанс елына нәм план чорына (Чираттагы финанс елына) жирле бюджет турында карап белән расланган карап нигезендә расланган (Чираттагы финанс елына), кире кайтарылмый торган керемнәрнең нәм (яисә) физик затлар керемнәренә салымнан түләүләрнең өстәмә нормативлары буенча салым керемнәреннән түләүләрнең расланган күләмен исәпкә алмыйча, жирле бюджет керемнәренең гомуми күләменнән артмаска тиеш. Жирлеккә карата Россия Федерациясе Бюджет кодексының 136 статьясындагы 4 пунктында карапланча чаралар кулланылган очракта, бурыч күләме чираттагы финанс елына нәм план чорына (Чираттагы финанс елына) жирле бюджет турында карап белән расланган кире кайтарылмый торган керемнәрнең нәм (яисә) физик затлар керемнәренә салымнан түләүләрнең өстәмә нормативлары буенча салым керемнәренең расланган күләмен исәпкә алмыйча, жирле бюджет керемнәренең гомуми күләменең 50 процентыннан артмаска тиеш. 4. Муниципаль бурычка хезмәт күрсәту чыгымнары күләме түбәндәге таләпләрне үтәгәндә жирле бюджет турындағы карап белән раслана: 1) Чираттагы финанс елында нәм план чорында (Чираттагы финанс елында) муниципаль бурычка хезмәт күрсәту чыгымнары күләме чираттагы финанс елына нәм план чорына Татарстан Республикасы бюджеты турында Татарстан Республикасы законы белән расланган яисә чираттагы финанс елына нәм план чорына (Чираттагы финанс елына) жирле бюджет турында карап белән расланган тиешле бюджет чыгымнарының гомуми күләменең (Чираттагы финанс елына) 10 процентыннан артмаска тиеш, моңа Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларыннан бирелә торган субвенцияләр исәбеннән гамәлгә ашырыла торган чыгымнар күләменнән тыш; 2) Чираттагы финанс елында нәм план чорында (Чираттагы финанс елында) муниципаль бурычны түләү нәм хезмәт күрсәту буенча чираттагы финанс елының 1 гыйнварына барлыкка килгән түләүләрнең еллык суммасы Чираттагы финанс елына нәм план чорына (Чираттагы финанс елына) жирле бюджет турында карап белән расланган Чираттагы финанс елына нәм план чорына (Чираттагы финанс елына) жирле бюджет турында расланган каарның 20 процентыннан артмаска тиеш (Чираттагы финанс елына нәм план чорына) жирле бюджетның салым, салым булмаган керемнәренең нәм Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларыннан дотацияләрнен; күрсәтелгән нисбәтне исәпләгәндә, Чираттагы финанс елыннан нәм план чорының нәр елыннан соң килуче елның 1 гыйнварыннан соң бурыч йөкләмәләрен вакытыннан алда түләүгә жибәрелә торган түләүләр суммасы исәпкә алынмый.

22 Статья. Чит ил валютасында муниципаль гарантияләр программы

1. Чит ил валютасындагы муниципаль гарантияләр программы Чираттагы финанс елында нәм план чорында бирелә торган чит ил валютасындагы муниципаль гарантияләр исемлегеннән гыйбарәт, түбәндәге мәгълүматларны күрсәтеп: 1) нәр юнәлеш (максатлар), категория (төркемнәр) нәм (яисә) гарантиянең нәр юнәлеше (максатлары) буенча принциплар атамаларын күрсәтеп гарантияләү юнәлешләре (максатлары); 2) гарантияләр нәм алар тарафыннан тәэммин итеп торган йөкләмәләр валютасы; 3) гарантияләрнең гомуми күләме; 4) гарантның

принципалларга карата регресс таләбе хокуки булу (булмау) ; 5) гарантияләрне бирү һәм үтәүнен өшүн башка шартлары.

2. Муниципаль гарантия муниципаль гарантия белән тәэммин ителә торган йөкләмәләр белдерелгән валютада бирелә һәм үтәлә. 3. Чит ил валютасындағы муниципаль гарантияләр программасы бюджет турындағы каарга күшымта булып тора.»;

23 Статья. Муниципаль тышкы бурыч алулар программасы

1. Чираттагы финанс елына һәм план чорына (Чираттагы финанс елына) муниципаль тышкы бурыч алулар программасы максатчан чит ил кредитларын һәм (яисә) чираттагы финанс елында һәм план чорында (Чираттагы финанс елында) чит ил валютасында түләнгән чит ил кредитларын куллану қысаларында федераль бюджеттан чит ил валютасында жәлеп ителә торган һәм (яисә) чит ил валютасында түләнгән бюджет кредитлары исемлегеннән гыйбарәт. 2. Муниципаль тышкы бурыч алулар программасы белән билгеләнә: 1) Чираттагы финанс елында һәм план чорында (Чираттагы финанс елында) жирле бюджетка жәлеп ителә торган бюджет кредитлары буенча бурыч йөкләмәләрен түләү срокларында (Чираттагы финанс елында) жирле бюджетка максатчан чит ил кредитларын файдалану қысаларында чит ил валютасында федераль бюджеттан жирле бюджетка жәлеп иту қуләме һәм максатчан чит ил кредитларын файдалану қысаларында жирле бюджетка жәлеп ителә торган бурыч йөкләмәләрен түләү сроклары;; 2) максатчан чит ил кредитларын файдалану қысаларында жирле бюджетка федераль бюджеттан чит ил валютасында жәлеп ителгән бюджет кредитлары буенча чираттагы финанс елында һәм план чорында (Чираттагы финанс елында) жирлекнән бурыч йөкләмәләрен түләү қуләме. 3. Чираттагы финанс елына һәм план чорына (Чираттагы финанс елына) муниципаль тышкы бурыч алулар программасы Чираттагы финанс елына һәм план чорына (Чираттагы финанс елына) жирле бюджет турында каарга күшымта булып тора.

24 Статья. Муниципаль эчке бурыч алулар программасы

1. Чираттагы финанс елына һәм план чорына (Чираттагы финанс елына) муниципаль эчке бурыч алулар программасы (Чираттагы финанс елына һәм план чорына) Чираттагы финанс елында һәм план чорында (Чираттагы финанс елында) гамәлгә ашырыла һәм (яисә) түләнгән тиешле бурыч йөкләмәләре төрләре буенча муниципаль эчке бурыч алулар исемлегеннән гыйбарәт. 2. Муниципаль эчке бурыч алулар программасы белән билгеләнә: 1) Чираттагы финанс елында һәм план чорында (Чираттагы финанс елында) муниципаль эчке бурыч алуларны гамәлгә ашырганда барлыкка килә торган бурыч йөкләмәләрен түләүнен ин чик сроклары (Чираттагы финанс елында) тиешле бурыч йөкләмәләре төрләре буенча жирле бюджетка акчалар жәлеп иту қуләмнәре һәм тиешле бурыч йөкләмәләре төрләре буенча бурыч йөкләмәләрен түләүнен ин чик сроклары.; 2) тиешле бурыч йөкләмәләре төрләре буенча Россия Федерациясе валютасында белдерелгән муниципаль бурыч йөкләмәләрен түләү қуләмнәре. 3. Чираттагы финанс елына һәм план чорына (Чираттагы финанс елына) муниципаль эчке бурыч алулар программасы Чираттагы финанс елына һәм план чорына (Чираттагы финанс елына) тиешле бюджет турында каарга күшымта булып тора. 4. Россия Федерациясе Бюджет кодексының 105 статьясы нигезендә муниципаль эчке бурычны үткәру муниципаль эчке бурыч алулар программасында чагылдырылмый 25 Статья. Россия Федерациясе валютасында муниципаль гарантияләр программасы

1. Россия Федерациясе валютасындағы муниципаль гарантияләр программасы, түбәндәге мәгълүматларны күрсәтеп, Чираттагы финанс елында һәм план чорында

бирелә торган Россия Федерациясе валютасындағы муниципаль гарантияләр исемлегеннән гыйбарәт: 1) һәр юнәлеш (максатлар), категория (төркемнәр) һәм (яисә) гарантиянең һәр юнәлеше (максатлары) буенча принципаллар атамаларын күрсәтеп гарантияләү юнәлешләре (максатлары); 2) гарантияләрнең гомуми күләме; 3) гарантның принципалларга карата регресс таләбе хокуки булу (булмау); 4) гарантияләрне бирү һәм үтәүнең башка шартлары. 2. Россия Федерациясе валютасында белдерелгән йөкләмәләр буенча муниципаль гарантияләр бары тик Россия Федерациясе валютасында гына бирелә һәм үтәлә. 3. Россия Федерациясе валютасындағы муниципаль гарантияләр программысы бюджет турында тиешле карага күшымта булып тора.

26 Статья. Муниципаль кыйммәтле кәгазыләрне урнаштыруның иң чик күләмнәре Чираттагы финанс елына һәм план чорының һәр елына (Чираттагы финанс елына) муниципаль кыйммәтле кәгазыләрнең иң чик күләме номиналь бәя буенча тиешле бюджет турында Каарда билгеләнгән муниципаль эчке бурычның югары чикләреннән тыш жирлек Советы тарафыннан билгеләнә.

27 Статья. Муниципаль гарантияләр

1. Муниципаль гарантия принципалның бенефициар каршында шартнамәдән яисә башка алыш-бирештән (төп йөкләмәдән) барлыкка килгән акчалата йөкләмәләрен тиешенчә үтәүне тәэммин итә. 2. Муниципаль гарантия принципал йөкләмәләрен вакытыннан алда үтәүне тәэммин итми, шул исәптән принципалга аларның вакытыннан алда үтәлеше яисә принципал йөкләмәләрен үтәү вакыты якынлашкан вакыйгалар (шартлар) житкән очракта да. 3. Муниципаль гарантиянең язма формасы мәжбүри булып тора. 4. Муниципаль гарантия төп йөкләмә суммасы чагылдырылган валютада бирелә һәм үтәлә. 5. Муниципаль гарантия буенча Гарант принципалның үзенә тәэммин ителгән йөкләмәсе буенча гарантия суммасы чикләрендә субсидиар жаваплылық tota. 6. Муниципаль гарантиядә күрсәтелә: 1) Гарант исеме (тиешле гавами-хокукый белем бирү – жирлек) һәм Гарант исеменнән гарантия биргән орган исеме; 2) бенефициарның исеме; 3) принципалның исеме; 4) гарантия бирелә торган йөкләмә (төп йөкләмәнең исемен, бәяләмәсен һәм Номерын (булган очракта), төп йөкләмәнең гамәлдә булу вакытын яисә аның буенча йөкләмәләрне үтәү вакытын, якларның атамаларын, төп йөкләмәнең башка мәним шартларын күрсәтеп)); 5) Гарант йөкләмәләре күләме һәм гарантиянең иң чик суммасы; 6) гарантия бирү нигезләре; 7) гарантия үз көченә керү датасы яисә гарантия үз көченә керә торган вакыйга (шарт); 8) гарантиянең гамәлдә булу срокы; 9) гарантия очрагын билгеләү, гарантия үтәлеше турында бенефициар таләбен кую вакыты һәм тәртибе; 10) гарантияне чакыртып алу нигезләре; 11) гарантия буенча йөкләмәләрне Гарант тарафыннан үтәү тәртибе; 12) гарантиянең тулы күләмдә яисә нинди дә булса өлешендә үтәлгәндә, принципалның гарантия белән тәэммин ителгән йөкләмәләренең тулы күләмдә яисә нинди дә булса өлешендә үтәлгәндә (туктатылганда) гарантия суммасын киметү нигезләре һәм гарантиядә билгеләнгән башка очракларда;

13) гарантияне туктату нигезләре; 14) гарантның алдан язма ризалыгыннан башка үзгәртелә алмый торган төп йөкләмә шартлары; 15) муниципаль гарантия буенча бенефициарга Гарант тарафыннан түләнгән акчаларны каплау турында принципалга Гарант таләбе хокуки булу яисә булмау (принципалга карата гарантның регресс таләбе, регресс); 16) гарантиянең башка шартлары, шулай ук Россия Федерациясе Бюджет кодексында, гарантның норматив хокукый актларында, Гарант исеменнән гарантия биручे орган актларында билгеләнгән белешмәләр. 7. Гарантның принципалга карата регресс таләбе хокукин күздә тотмый торган муниципаль

гарантия бары тик муниципаль гарантия бирә торган жирлек милкендәге муниципаль гарантияне үз эченә алган хужалық жәмгүяте йөкләмәләре буенча гына бирелергә мөмкин. Принципальны тулысынча яисә өлешчә хосусыйлаштырган очракта мондый муниципаль гарантия гарантның принципалга карата регресс таләбе хокуку белән бирелгән дип санала һәм принципалның Россия Федерациясе Бюджет кодексының 1153 статьясы һәм Россия Федерациясе граждан законнары таләпләренә туры килә торган, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 1153 статьясы һәм Россия Федерациясе граждан законнары таләпләренә туры килә торган вакытында гарантның гарантның тулы құләмдә яисә гарантиянең нинди дә булса өлешендә барлыкка килгән принципалга карата регресс таләбен канәгатьләндерү буенча принципал йөкләмәләрен үтәүне тәэмим итү бурычы барлыкка килә. Құрсәтелгән тәэмінат бирелгәнче муниципаль гарантияне үтәү рөхсәт ителми. 8. Муниципаль гарантиянең үз көченә керүе календарь дата яисә гарантиядә құрсәтелгән билгеле бер вакыйга (шартлар) башлану белән билгеләнә. 9. Гарант бенефициарның алдан язма рөхсәтеннән башка муниципаль гарантия шартларын үзгәртергә хокуклы түгел. 10. Муниципаль гарантия буенча бенефициарның гарантка карата булған таләпләр, яңа хужага (сатып алучыга) облигацияға хокукларның яңа хужасына (эмитентка) күчүгә, принципал (эмитентның) йөкләмәләрен үтәүгә бәйле рәвештә, кыйммәтле қәгазыләр турында Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән таләпләрнең хокукларын тапшырудан (күчүдән) тыш, алдан язма ризалыгыннан башка тапшырыла (бүтән нигезләр буенча күчәргә) алмый. 11. Муниципаль гарантия гарантиядә құрсәтелгән очрактарда һәм нигезләр (шул исәптән әлеге статьяның 6 пункттындагы 14 пунктчасында құрсәтелгән гарантның язма ризалыгыннан башка үзгәртелгән очракта), шулай ук бу статьяның 7 пункттында һәм Россия Федерациясе Бюджет кодексының 1153 статьясындагы 5 пункттында билгеләнгән бурыч принципалы үтәлгәндә Гарант тарафыннан таныла. 12. Муниципаль гарантия буенча акча түләү турында бенефициар таләбе (гарантия үтәлеше турында бенефициар таләбе) гарантиядә билгеләнгән очракта гына гарантка бирелергә мөмкин. Гарантия үтәлеше турында бенефициар таләбе гарантиядә билгеләнгән тәртиптә, гарантиядә құрсәтелгән документларны күшүп, язма рәвештә гарантка белдерелергә тиеш. 13. Бенефициар муниципаль гарантиядә һәм муниципаль гарантияне бирү турындагы килешүдә билгеләнгән срокыннан элек гарантияне үтәү турында таләпләрне, шул исәптән принципалның гарантиясе белән тәэмим ителгән йөкләмәләрне үтәү срокы якынлашкан дип санала торган вакыйгалар (шартлар) вакытында да, құрсәтергә хокуклы түгел. 14. Гарант гарантия үтәлеше турында бенефициар таләбен кую турында принципалга хәбәр итәргә һәм принципалга таләпнен күчермәсен тапшырырга тиеш. 15. Гарант муниципаль гарантиядә билгеләнгән срокта, бенефициарның құрсәтелгән таләпкә күшүп бирелгән документлар белән Гарантия үтәлеше турындагы таләбен карага һәм гарантия шартларына таләпләр һәм аңа күшүп бирелгән документлар туры килү-килмәвен тикшерергә тиеш 16. Гарантия үтәлеше турында бенефициар таләбе һәм аңа күшүп бирелгән документлар гарантия шартларына туры килми дип таныла һәм гарант бенефициарга аның таләбен канәгатьләндерүдән баш тарта: 1) гарантия бирелгән срок тәмамланғаннан соң (гарантиянең гамәлдә булу срокы) гарантка таләп һәм (яисә) аңа күшүп бирелгән документлар гарантка тапшырылган); 2) таләп һәм (яисә) аңа күшүп бирелгән документлар гарантиядә билгеләнгән тәртипне бозып, гарантка тапшырылды; 3) таләп һәм (яисә) аңа күшүп бирелгән документлар гарантия шартларына туры килми; 4) бенефициар принципал һәм (яисә) өченче

затлар тарафыннан тәкъдим ителгән принципалның гарантия белән тәэммин ителгән йөкләмәләренең тиешле үтәлешен кабул итүдән баш тартты; 5) әлеге статьяның 7 пунктында һәм Россия Федерациясе Бюджет кодексының 1153 статьясындагы 6 пунктында билгеләнгән очракларда; 6) гарантиядә билгеләнгән башка очракларда. 17. Гарантиянең үтәлеше турында бенефициар таләбе һәм (яисә) аңа күшүп бирелгән документлар нигезсез һәм (яисә) муниципаль гарантия шартларына туры килми дип танылган очракта, гарант бенефициарга аның таләбен канәгатьләндерүдән баш тарту турында хәбәр итәргә тиеш. 18. Гарант бенефициар таләбенә каршы принципал тәкъдим итә алырлық каршылыklарны чыгарырга хокуклы. Гарант хәтта принципал алардан баш тарткан яки үз бурычын таныган очракта да әлеге каршылыklарга хокукуын югалтый. 19. Гарантия үтәлеше турында бенефициар таләбен һәм аңа күшүп бирелгән документларны нигезле һәм муниципаль гарантиянең тиешле шартлары дип танылган очракта, гарант гарантия буенча йөкләмәне гарантиядә билгеләнгән вакытта үтәргә тиеш. 20. Гарантның бенефициар каршындагы муниципаль гарантиядә караплан йөкләмәсе гарантия белән тәэммин ителгән принципалның срокы чыккан йөкләмәләре күләмендә, ләкин гарантия суммасыннан да артмый. 21. Гарантның муниципаль гарантия буенча бенефициар алдындагы йөкләмәсе туктатыла: 1) гарантта билгеләнгән күләмдә бенефициарга Гарант тарафыннан акча түләп;; 2) гарантиядә билгеләнгән вакыт узганинан соң, ул бирелгән (гарантиянең гамәлдә булу срокы); 3) принципал һәм (яисә) өченче затлар тарафыннан принципалның гарантия белән тәэммин ителгән йөкләмәләрен үтәгән йә принципалның күрсәтелгән йөкләмәләрен бүтән нигезләр буенча (бенефициар тарафыннан гарантка һәм (яисә) судка бирелгән гарантия үтәлеше турында гарантка карата таләп булубулмауга карамастан) туктатылган очракта, яисә принципалның күрсәтелгән йөкләмәләрен башка нигезләр буенча (бенефициар тарафыннан гарантка һәм (яисә) судка биргән таләпнен булу-булмавына карамастан); 4) гарантка кире кайтару юлы белән бенефициарның үз хокукларыннан һәм (яисә) бенефициарның гарантия буенча үз йөкләмәләреннән азат итү турында язма гаризасы буенча үз хокукларыннан баш тартуы нәтижәсендә, принципал тарафыннан Россия Федерациясе Бюджет кодексының 1151 статьясында караплан гарантия буенча мондый гарантия буенча бенефициарлар һәм киләчектә алар барлыкка килү өчен нигезләр фактта булмаган очракта гарантияне кире кайтару нәтижәсендә, гарантны гарантия буенча үз йөкләмәләреннән азат итү турында гарантия буенча үз хокукларыннан; 5) әгәр тәэммин ителешенә гарантия бирелгән принципалның йөкләмәсе билгеләнгән срокта барлыкка килмәсә; 6) бенефициар гарантка һәм (яисә) гарантка гарантка гарантия үтәлеше турында гарантка таләп куйғанинан соң төп йөкләмәне (шул исәптән принципалны һәм (яисә) бенефициарны бетерүгә бәйле рәвештә) туктатуга яисә аның гамәлдә булмавын алыш-биреш дип тануга бәйле рәвештә;; 7) бенефициарның башка затка яисә бенефициарга караган башка нигезләр буенча гарантка гарантия, хокуклар һәм (яисә) бурычлар буенча таләп хокукларын бүтән затка тапшырган очракта, гарантның алдан язма ризалыгыннан (күрсәтелгән таләпләрнең (хокукларның һәм бурычларның) яңа хужасына (сатып алучыга) облигациягә хокукларның яңа хужасына (сатып алучыга) күчүенә бәйле рәвештә, кыйммәтле кәгазыләр турында Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән таләпләрне (хокукларын) алдан тапшырудан (күчүдән тыш), принципалның (эмитентның)); 8) принципал тарафыннан башка затка тапшырылган яисә принципалга караган хокукларның һәм (яисә) бурычларның (бурычның) башка нигезләре буенча башка затка күчкән очракта, гарантның алдан

язма ризалыгыннан (күрсәтелгән таләпләрнең (хокукларның һәм бурычларның) яңа хужасына (сатып алучыга) облигациягә хокукларның яңа хужасына (сатып алучыга) күчүенә бәйле рәвештә, кыйммәтле кәгазыләр турында Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән таләпләрне (хокукларын) алдан тапшырудан (күчүдән тыш), принципалның (эмитентның)); 8) принципал тарафыннан башка затка тапшырылган яисә принципалга караган хокукларның һәм (яисә) бурычларның (бурычның) башка нигезләре буенча башка затка күчкән очракта, гарантның алдан

язма ризалыгыннан башка, төп йөклөмә буенча принципалга караган хокукларның һәм (яисә) бурычларның (бурычның) башка нигезләре буенча принципал тарафыннан тапшырылган очракта; 9) гарантияләрдә күрсәтелгән очракларда һәм нигезләр буенча гарантияне чакыртып алу нәтижәсендә; 10) гарантиядә билгеләнгән башка очракларда. 22. Гарантның аның буенча йөклөмәләре туктатылғаннан соң бенефициарның гарантияне тотып калу күрсәтелгән гарантия буенча нинди дә булса хокукларны сакламый. 23. Муниципаль гарантияне туктату турында мәгълүм булган Гарант бу хакта бенефициарга һәм принципалга хәбәр итәргә тиеш. Бенефициар һәм муниципаль гарантияне чакыртып алу яисә туктатуга китерә торган хәлләрнең килеп чыгуы турында мәгълүм булган принципал бу хакта гарантка хәбәр итәргә тиеш. 24. Гарант тарафыннан муниципаль гарантияне үтәү гарантның принципалга карата регресс таләбе хокукуы барлыкка килүгә китерсә йә бенефициарның принципалга карата таләбе хокукларының гарантка юл куюы белән бәйле булса, мондый муниципаль гарантияне үтәү өчен акча тиешле бюджет қытлыгын финанслау чыганакларында исәпкә алына, ә мондый муниципаль гарантия буенча йөклөмәләрне үтәү бюджет кредиты бирү буларак чагыла. 25. Әгәр Гарант тарафыннан муниципаль гарантияне үтәү гарантның принципалга карата регресс таләбе хокукуы барлыкка килүгә китермәсә йә бенефициарның принципалга карата таләп хокукуы гарантка юл кую белән бәйле булмаса, мондый муниципаль гарантияне үтәү өчен акча тиешле бюджет чыгымнарында исәпкә алына. 26. Гарант тарафыннан гарантия буенча йөклөмәләрнең тулы күләмдә яисә нинди дә булса өлешендә үтәү йөзеннән түләнгән акчалар регресси тәртибендә гарантка кайтару яисә гарантка бенефициарның принципалга карата бирелгән таләп хокукларын үтәү йөзеннән алынган акчалар бюджет кредитларын кире кайтару буларак чагылдырыла. 27. Муниципаль гарантияләр белән тәэммин ителгән кредитлар һәм кредитлар максатчан булырга тиеш. 28. Муниципаль гарантия белән тәэммин ителгән кредит (займ) акчаларын максатсыз файдалану факты ачыкланган очракта, муниципаль гарантия бирү турында шартнамәдә билгеләнгән йөклөмәләрне үтәмәгән яисә тиешенчә үтәмәгән очракта, принципал һәм бенефициар Россия Федерациясе законнарында, муниципаль гарантия бирү турында килешүдә билгеләнгән жаваплылыкка ия. 29. Бенефициарлар булып торган йөклөмәләрне тәэммин итүдә бирелә торган муниципаль гарантиянең үзенчәлекләре Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнә. 30. Муниципаль кыйммәтле кәгазыләр эмиссиясе нәтижәсендә барлыкка килгән йөклөмәләр буенча муниципаль гарантияләрне бирү һәм үтәү үзенчәлекләре Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнә. 31. Муниципаль гарантияләрне бирү тәртибе һәм шартлары Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм аның нигезендә кабул ителгән әлеге карар белән билгеләнә.

28 Статья. Муниципаль кыйммәтле кәгазыләр

1. Жирлек исеменнән чыгарылган кыйммәтле кәгазыләр муниципаль кыйммәтле кәгазыләр дип таныла. 2. Муниципаль кыйммәтле кәгазыләрнең эмитенты булып жирле администрация тора, ул жирлек уставы муниципаль бурыч алуларны тормышка ашыру хокукуына ия.

5. Жирлек тарафыннан чыгарылырга мөмкин булган муниципаль кыйммәтле кәгазыләр төрләре һәм аларның эмиссиясе һәм мөрәжәгатыләре тәртибе һәм шартлары Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнә. Бюджетара трансферлар

Бюджетара трансферлар РФ Бюджет кодексында билгеләнгән рәвешләрдә һәм тәртиптә бирелә.

Мәкалә 30. Жирлек бюджетыннан Татарстан Республикасы бюджетына субсидияләр 1. Жирлек бюджетыннан Татарстан Республикасы бюджетына субсидияләр Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 44.10 статьясында билгеләнгән тәртиптә бирелә. 2. Әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән бюджетара субсидияләр жирлек бюджетында Татарстан Республикасы бюджеты турында Татарстан Республикасы Законы нигезендә карала.

31 татыя . Жирлек алдындагы акчалата йөкләмәләр

1.Акча йөкләмәләре буенча жирлек алдындагы бурыч булып акча средствоары суммасы тора, аны жирлек алдындагы акчалата йөкләмә нигезендә билгеле бер датага түләргә тиеш. 2. Жирлекнең финанс активлары жирлек алдында акча йөкләмәләре буенча таләпләрне формалаштыра. 3. Жирлек алдындагы акчалата йөкләмәләр буенча бурычларны исәпкә алу һәм исәпкә алу кагыйдәләре (нигезләре, шартлары һәм тәртибе), Россия Федерациясе Бюджет кодексында каралган очраклардан тыш, жирлекнең Финанс-бюджет палатасы тарафыннан билгеләнә. 4. Жирлек алдындагы акчалата йөкләмәләрне (акчалата йөкләмәләр буенча бурычларны) исәпкә алу, шулай ук күрсәтелгән йөкләмәләр һәм алыш-бирешләр буенча таләп хокукларын гамәлгә ашыру Россия Федерациясе Бюджет кодексының 932 статьясындағы 4 пунктында күрсәтелгән тиешле орган яисә Россия Федерациясе Бюджет кодексының 932 статьясындағы 5 пунктында күрсәтелгән вәкаләтле зат тарафыннан гамәлгә ашырыла. 5. Әгәр килешүдә башкасы билгеләнмәгән булса, жирлек алдындагы акчалата йөкләмәләр тиешле сумманы жирлек бюджетының бердәм счетына күчергәннән бирле үтәлгән булып санала.

II кисәк. БЮДЖЕТ ПРОЕКТЫН ТӨЗҮ

32 Статья. Жирлек бюджеты проектын төзү тәртибе һәм сроклары

1. Бюджет проекты чыгым йөкләмәләрен финанс белән тәэммин итү максатларында социаль-икътисадый үсеш фаразлары нигезендә төзелә.

Бюджет проектын төзү, Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм аның таләпләрен үтәп, кабул ителә торган нигезләмә нигезендә, жирлекнең башкарма комитеты тарафыннан билгеләнгән тәртиптә һәм срокларда башкарыла. 2. Чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджеты проектын төзү жирлек бюджеты проектына нигезләнә: - Россия Федерациясендә бюджет сәясәтен (бюджет сәясәтенә карата таләпләр) билгели торган Россия Федерациясе Президентының Россия Федерациясе Федераль Собраниесенә юлламасы нигезләмәләре;; - жирлекнең социаль-икътисади үсеш фаразы; - бюджет сәясәтенең төп юнәлешләре һәм жирлек салым сәясәтенең төп юнәлешләре ; ;

- муниципаль программалар (муниципаль программалар проектлары, күрсәтелгән программаларны үзгәртү проектлары).

3. Бюджет проектын төзү өчен мәгълүмат кирәк: - салымнар һәм жыемнар турындағы Россия Федерациясе законнары, Татарстан Республикасының салымнар һәм жыемнар турындағы законнары, жирлек Советының норматив-хокукый актлары, салымнар һәм жыемнар турындағы закон проекты эшли башлаганда гамәлдә булган вакытта гамәлдә булган; - жирлек бюджетына федераль, региональ, жирле салымнардан һәм жыемнардан, махсус салым режимнарында каралган салымнардан түләү нормативларында;; - Россия Федерациясе бюджет системасының башка дәрәжәләре бюджетларыннан бирелә торган түләүләрнең өстәмә нормативлары буенча түләүсез керемнәрнең һәм (яисә) салым керемнәренең күздә тотылган күләмнәре;; - Россия Федерациясе бюджет системасының башка дәрәжәләреннән тапшырыла торган чыгымнар төрләре һәм күләмнәре. муниципаль

хезмәтләр күрсәтүгә норматив чыгымнары исәпкә алу.

33 Статья. Жирлекнең социаль-икътисади үсеш фаразы

1. Жирлекнең социаль-икътисади үсеш фаразы кимендә өч ел вакыт эчендә эшләнә.
2. Жирлекнең социаль-икътисади үсеш фаразы Башкарма комитет тарафыннан жирлек Советына бюджет проектын керту турында Карап кабул итү белән бер үк вакытта хуплана.
3. Жирлек бюджетты проектын төзү һәм карау барышында жирлекнең социаль-икътисади үсеш фаразын үзгәртүгә бюджет проектының төп характеристикаларын үзгәртүгә китерә.

34 Статья. Бюджет керемнәрен фаразлау

1. Бюджет керемнәре жирлекнең социаль-икътисади үсеш фаразлары нигезендә, жирлек Советына жирлек бюджеты турындагы карап проекты кертелгән көнгә гамәлдә булган Россия Федерациясе салымнары һәм жыемнары, бюджет законнары, Татарстан Республикасы законнары һәм жирлек Советының муниципаль-хокукий актлары нигезендә фаразлана.

2. Жирле салымнар турындагы каарларга, жирле бюджетларның керемнәрен үзгәртүгә китерә торган, чираттагы финанс елында һәм план чорында үз көченә керә торган бюджет-хокук мәнәсәбәтләрен жайга сала торган Совет каарларына үзгәрешләр керту турында жирлек Советы каарлары Чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджеты турында карап проекты жирлек Советына кертелгәнче 10 көннән дә соңга калмыйча кабул ителергә тиеш.

3. Жирлек Советының салымнар һәм жыемнар турындагы норматив хокукий актларына жирлек Советына чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджеты турында карап проектын керткәннән соң кабул итегендә чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлек Советы тарафыннан кабул итегендә чираттагы финанс елына һәм план чорына жирле бюджетларның керемнәрен (чыгымнарын) үзгәртүгә китерә торган үзгәрешләр кертуне құздә тоткан норматив хокукий актларында жирлек Советының күрсәтелгән норматив хокукий актларының чираттагы финанс елыннан соң килгән елның 1 гыйнварыннан да иртәрәк үз көченә керүе турындагы нигезләмәләр булырга тиеш.

35 Статья. Бюджет ассигнованиеләрен планлаштыру

1. Бюджет ассигнованиеләрен планлаштыру Спас муниципаль жирлеге Финанс-бюджет палатасы тарафыннан билгеләнә торган методика нигезендә һәм тәртиптә гамәлгә ашырыла.

2. Бюджет ассигнованиеләрен планлаштыру гамәлдәге һәм кабул итә торган йөкләмәләрне үтәүгә бюджет ассигнованиеләре буенча аерым гамәлгә ашырыла.

36 Статья. Муниципаль программалар

1. Жирлекнең муниципаль программалары (алга таба - муниципаль программалар) жирлекнең башкарма комитеты тарафыннан раслана. Муниципаль программаларны тормышка ашыру сроклары жирлек башкарма комитеты тарафыннан билгеләнгән тәртиптә билгеләнә. Муниципаль программаларны эшләү һәм әлеге программаларны формалаштыру һәм тормышка ашыру турында каарлар кабул итү тәртибе жирлек Башкарма комитетының муниципаль хокукий акты белән билгеләнә. 2. Муниципаль программаларны гамәлгә ашыруны финанс белән тәэммин итүгә бюджет ассигнованиеләре күләме программаны раслаган муниципаль хокукий акт нигезендә бюджет чыгымнарының һәр максатчан статьясы буенча бюджет турындагы карап белән раслана. Чираттагы финанс елыннан башлап тормышка ашырылырга тәкъдим итә торган муниципаль программалар, шулай ук элек расланган муниципаль программаларга үзгәрешләр жирлек башкарма комитеты тарафыннан билгеләнгән срокларда расланырырга тиеш. Муниципаль программалар бюджет турындагы карап үз көченә кергән көннән алыш ике айдан да

соңға калмыйча туры китерелергә тиеш.

3. Һәр муниципаль программа буенча ел саен аны тормышка ашыруның нәтижәлелеген бәяләү үткәрелә. Күрсәтелгән бәяләүне үткәрү тәртибе һәм аның критерийлары жирлек башкарма комитеты тарафыннан билгеләнә. Күрсәтелгән бәяләү нәтижәләре буенча жирлек башкарма комитеты тарафыннан элек расланган муниципаль программаның чираттагы финанс елыннан башлап туктатылырга яки үзгәртергә, шул исәптән муниципаль программаны тормышка ашыруны финанс белән тәэмин итүгә бюджет ассигнованиеләре күләмен үзгәрту кирәклеге турында Карап кабул итelerгә мөмкин.

37 Статья. Бюджет проектын төзү тәртибе һәм сроклары

Бюджет проектын төзү тәртибе һәм сроклары, Россия Федерациясе Бюджет законнары, Татарстан Республикасы һәм жирлек Советының муниципаль хокукий актлары белән билгеләнә торган таләпләрне үтәгән килеш, жирлекнең башкарма комитеты тарафыннан билгеләнә.

III Кисәк. БЮДЖЕТ ТУРЫНДА КАРАРНЫ КАРАУ ҺӘМ РАСЛАУ

38 Статья. Бюджетны карау һәм раслау нигезләре

1. Жирлек бюджеты турындагы карапда бюджет керемнәренең гомуми күләме, чыгымнарының гомуми күләме, жирлектәге дефицит (профицит), шулай ук Россия Федерациясе Бюджет кодексында, әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән башка күрсәткечләр керә торган бюджетның төп характеристикалары булырга тиеш»; 2. Жирлек бюджеты карапы белән раслана: - бюджет керемнәренең Баш администраторлары исемлеге; - бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының Баш администраторлары Исемлеге;

- бюджет ассигнованиеләрен Чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджетлар чыгымнары классификациясенең чыгымнар төрләре бүлекләре, бүлекчәләре, максатчан статьялары, төркемнәре буенча йә бүлекләр, бүлекчәләре, максатчан статьялары(муниципаль программалар һәм эшчәнлекнең программага карамаган юнәлешләре),төркемнәре буенча бүлү (статья 2007 елның 2 августындағы 38-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы редакциясендә), - Чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет чыгымнарының ведомство структурасы; - гавами норматив йөкләмәләрне үтәүгә юнәлдерелгән бюджет ассигнованиеләренең гомуми күләме; - Чираттагы финанс елында һәм план чорында Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан һәм (яисә) башка бюджетларына бирелә торган бюджетара трансферлар күләме;; план чорының икенче елына, Чираттагы финанс елына һәм план чорының беренче елына бюджет расланган очракта, шартлы рәвештә расланган (расланган) чыгымнарының гомуми күләме бюджет чыгымнарының гомуми күләменең кимендә 2,5 процента күләмендә (максатчан билгеләнеше булган Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан бюджетара трансферлар исәбеннән каралган бюджет чыгымнарын исәпкә алмыйча), план чорының икенче елына бюджет чыгымнарының гомуми күләменең кимендә 5 процента күләмендә (бюджет чыгымнарын исәпкә алмыйча), максатчан билгеләнеше булган Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан бюджетара трансферлар исәбенә каралган); - Чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары; - муниципаль эчке бурычның иң югары чиге һәм (яисә) муниципаль тышкы бурычның иң югары чиге, Чираттагы финанс елыннан һәм план чорының һәр елыннан соң килә торган елның 1 гыйнварына, шул исәптән муниципаль гарантияләр буенча бурычның иң югары чиге күрсәтелеп; - Россия

Федерациясе Бюджет кодексы һәм әлеге Нигезләмә белән билгеләнгән жирлек бюджетының башка күрсәткечләре. 3. Чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджеты турындагы карап проекты расланган бюджетның план чорының параметрларын үзгәртү һәм аларга жирлек бюджеты проектының план чорының икенче елы параметрларын өстәү юлы белән раслана. Жирлек бюджетының план чоры параметрларын үзгәртү жирлек Советының муниципаль хокукий акты нигезендә башкарыла. Жирлек бюджеты чыгымнарының ведомство структурасы күрсәткечләрен үзгәртү расланган бюджет ассигнованиеләрен арттыру яисә кыскарту йә чыгымнарының ведомство структурасына жирлек бюджеты чыгымнарының өстәмә максатчан статьялары һәм (яисә) төрләре буенча бюджет ассигнованиеләрен керту юлы белән гамәлгә ашырыла. 4. Шартлы рәвештә расланган (расланган) чыгымнар дигендә план чорында бюджет чыгымнары классификациясе нигезендә бүленмәгән бюджет ассигнованиеләре аңлашыла. 5. Жирлек бюджеты турындагы каарда Чираттагы финанс елыннан башлап гамәлгә кертергә (бюджетта чагылдырылырга) тәкъдим ителә торган салым булмаган керемнәрнең аерым төрләре (ядәмче төрләре) буенча жирлек бюджеты турындагы каарда билгеләнгән максатларга тиешле бюджет ассигнованиеләреннән һәм (яисә) жирлек бюджеты чыгымнарының гомуми күләменнән гайре бюджет керемнәреннән файдалану каралырга мөмкин .

39 Статья. Бюджет проекты белән бер үк вакытта тапшырыла торган документлар һәм материаллар

Чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджеты турындагы карап проекты белән бер үк вакытта жирлек советына да тапшырыла: - бюджет сәясәтененә төп юнәлешләре һәм жирлек салым сәясәтененә төп юнәлешләре; - агымдагы финанс елының узган чорында жирлекнең социаль-икътисади үсешененә якынча нәтижәләре һәм агымдагы финанс елында жирлекнең социаль-икътисади үсешенә көтөлүче нәтижәләр;; - жирлекнең социаль-икътисади үсеш фаразы; - Чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджетының төп характеристикалары фаразы (керемнәрнең гомуми күләме, чыгымнарының гомуми күләме, бюджет дефициты (профицит) ; - жирлек бюджеты проектына анатма языу ; ; - муниципаль эчке бурычның ин югары чиге һәм (яисә) муниципаль тышкы бурычның ин югары чиге, Чираттагы финанс елыннан һәм план чорының һәр елыннан соң килә торган елның 1 гыйнварына булган торышы буенча; - агымдагы финанс елына бюджет үтәлешен бәяләү; - башка документлар һәм материаллар.

40 Статья. Жирлек Советына бюджет турында карап проектын керту

1. Жирлек башкарма комитеты житәкчесе Чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет турында карап проектын жирлек советына 15 ноябрьдән дә соңга калмыйча карауга кертә. 2. Никольское авыл жирлеге муниципаль берәмлек Советының чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджеты турындагы карап проектында расланган план чорының тиешле бюджеты күрсәткечләрен аныклау һәм төзелә торган план чорының икенче елы күрсәткечләрен раслау карала. 3. Никольский авыл жирлеге муниципаль берәмлекнең расланган бюджетының план чоры параметрларын аныклауны күздә тота: - Чираттагы финанс елына һәм план чорына Никольский авыл жирлеге муниципаль берәмлекнең бюджеты турында карап проектын карау предметы булып торган төгәлләштерелгән күрсәткечләрне раслау;; - жирлек бюджеты чыгымнарының ведомство структурасының расланган күрсәткечләрен арттыруны яки киметүне раслау йә аңа тиешле бюджет чыгымнарының өстәмә максатчан статьялары һәм (яисә) төрләре буенча бюджет ассигнованиеләрен керту. 4. Чираттагы финанс елында һәм план чорында бюджет

ассигнованиеләренең иң чик гомуми қуләме Никольский авыл жирлеге муниципаль берәмлеге Советы каарлары белән билгеләнгән чыгым йөкләмәләрен финанс яғыннан тәэмүн итү өчен житәрлек булмаса, башкарма комитет жирлек советына чираттагы финанс елында үз көченә керү (гамәлдә булуын туктатып тору) вакытларын үзгәртү турында жирлек Советы каарлары проектларын кертә. 3. Нәр муниципаль программа буенча ел саен аны тормышка ашыруның нәтижәлелеген бәяләү үткәрелә. Күрсәтелгән бәяләүне үткәрү тәртибе һәм аның критерийлары жирлек башкарма комитеты тарафыннан билгеләнә. Күрсәтелгән бәяләү нәтижәләре буенча жирлек башкарма комитеты тарафыннан элек расланган муниципаль программаның чираттагы финанс елыннан башлап туктатылырга яки үзгәртергә, шул исәптән муниципаль программаны тормышка ашыруны финанс белән тәэмүн итүгә бюджет ассигнованиеләре қуләмен үзгәртү кирәклеге турында Каар кабул итепергә мөмкин.

37 Статья. Бюджет проектын төзу тәртибе һәм сроклары

Бюджет проектын төзу тәртибе һәм сроклары, Россия Федерациясе Бюджет законнары, Татарстан Республикасы һәм жирлек Советының муниципаль хокукий актлары белән билгеләнә торган таләпләрне үтәгән килеш, жирлекнең башкарма комитеты тарафыннан билгеләнә.

40 Статья. Жирлек Советына бюджет турында каар проектын керту

1. Жирлек башкарма комитеты житәкчесе Чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет турында каар проектын жирлек советына 15 ноябрьдән дә соңга калмыйча карауга кертә. 2. Никольское авыл жирлеге муниципаль берәмлек Советының чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджеты турындагы каары проектында расланган план чорының тиешле бюджеты күрсәткечләрен аныклау һәм төzelә торган план чорының икенче елы күрсәткечләрен раслау карала. 3. Никольский авыл жирлеге муниципаль берәмлекнең расланган бюджетының план чоры параметрларын аныклауны күздә tota: - Чираттагы финанс елына һәм план чорына Никольский авыл жирлеге муниципаль берәмлеге бюджеты турында каар проектын карау предметы булып торган төгәлләштерелгән курсәткечләрен раслау;; - жирлек бюджеты чыгымнарының ведомство структурасының расланган курсәткечләрен арттыруны яки киметүне раслау йә аңа тиешле бюджет чыгымнарының ёстәмә максатчан статьялары һәм (яисә) төрләре буенча бюджет ассигнованиеләрен керту. 4. Чираттагы финанс елында һәм план чорында бюджет ассигнованиеләренең иң чик гомуми қуләме _____ авыл жирлеге муниципаль берәмлеге Советы каарлары белән билгеләнгән чыгым йөкләмәләрен финанс яғыннан тәэмүн итү өчен житәрлек булмаса, башкарма комитет жирлек советына чираттагы финанс елында үз көченә керү (гамәлдә булуын туктатып тору) вакытларын үзгәртү турында жирлек Советы каарлары проектларын кертә. Чираттагы финанс елында һәм (яки) план чорында финанслау чыганаклары белән тәэмүн итепләнә аерым нигезләмәләренең план чорында каралырга тиеш.

41 Статья. Бюджет турында каар проектын карау

1. Авыл жирлеге Советы Рәисе чираттагы финанс елына жирлек бюджеты турында каар проекты кертелгәннән соң 2 эш көне эчендә аны жирлек Советына экспертиза үткәрү өчен ревизия комиссиясенә жибәрә.

10 (ун) эш көне эчендә ревизия комиссиясе бюджет турында каар проекты турында бәяләмә әзерли, алар ачыкланган очракта әлеге проектның житешсезлекләрен курсәтә. Ревизия комиссиясе бәяләмәссе жирлек Советы депутатлары тарафыннан бюджет турында каар проектына төзәтмәләр әзерләгендә исәпкә алына. 2. Чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет турындагы каар проекты,

жирлекнең Ревизия комиссиясе бәяләмәсе белән, комиссиягә, шулай ук жирлек Советы депутатларына карап тикшерүгә жибәрелә, гавами тыңлауларда тикшерелә. 3. Бюджет турында карап проекты буенча килештерелмәгән сораулар килеп туган очракта, жирлек Советы Рәисе карапы белән килештерү комиссиясе төзелә ала, аңа жирлек башкарма комитеты һәм жирлек советы вәкилләренең тигез саны керә. Килештерү комиссиясе бәхәсле мәсьәләләрне карый. Жирлек бюджеты турында карап бер укылышта кабул ителә. 4. Жирлек Советы кабул иткән бюджет турындагы карап 2 (ике) эш көне дәвамында жирлек Советы Рәисенә кул кую өчен жибәрелә. 5. Жирлек бюджеты турындагы карап рәсми рәвештә халыкка житкерелергә тиеш.

42 Статья. Бюджет турында каарны раслау сроклары һәм чираттагы финанс елына бюджет турында карап проектын кабул итү нәтиҗәләре

1.Бюджет турындагы карап жирлек Советы тарафыннан расланган, чираттагы финанс елы башланганчы жирлек Советы Рәисе тарафыннан имзланган булырга тиеш. Жирлекнең жирле үзидарә органнары үз компетенциясе кысаларында бюджет турында кабул ителгән каарны үз вакытында карауны, раслауны, имзалауны һәм халыкка житкерүне тәэмин итү буенча мөмкин булган барлык чарагарны күрергә тиеш. 2. Әгәр Чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет турында карап финанс елы башыннан үз көченә кермәсә, Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнгән кысаларда бюджет белән вакытлыча идәрә итү режимы кертелә.

IV кисәк. БЮДЖЕТ ҮТӘЛЕШЕ

43 Статья. Бюджет үтәлеше нигезләре

1. Бюджет үтәлеше жирлекнең башкарма комитеты тарафыннан тәэмин ителә. 2. Бюджет үтәлеше бюджет язмасы нигезендә оештырыла, ул кабул ителгән бюджетка һәм касса планына туры килергә тиеш. Бюджет кассаның бердәмлеге һәм чыгымнарның ведомствога буйсынуы нигезендә башкарыла. 3. Жирлек бюджеты үтәлешенә касса хезмәте казначылык органнары тарафыннан башкарыла.

44 Статья. Керемнәр буенча бюджет үтәлеше

Жирлек бюджетының керемнәр буенча үтәлешен күздә tota: - Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә жирлек бюджетына салымнар, жыемнар һәм башка керемнәрне бүлүдән алынган керемнәрне бюджетның бердәм счетына күчерү (статья 2007 елның 2 августындагы 38-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы редакциясендә); - артык бүленгән суммаларны күчерү, артык түләнгән яки артык алынган суммаларны кире кайтару, шулай ук мондый кире кайтаруны үз вакытында башкармаган өчен процентлар һәм артык алынган суммаларга исәпләнгән процентлар суммаларын күчерү;;

- Россия Федерациясенең Салымнар һәм жыемнар турындагы законнары нигезендә артык түләнгән яисә артык алынган суммалар хисабына; -артык түләнгән яки артык алынган салымнар, жыемнар һәм башка түләүләр суммаларын кире кайтаруны (зачетны, төгәлләштерүне) тормышка ашыру өчен кирәkle артык бүленгән суммаларны, чарагарны, шулай ук мондый кире кайтаруны үз вакытында башкармаган өчен процентлар суммаларын һәм Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә артык алынган суммаларга исәпләнгән процентларны жирле бюджетның бердәм счетыннан күчерү. . 45 Статья. Чыгымнар буенча бюджет үтәлеше

1. Жирлек бюджетының чыгымнар буенча үтәлеше бюджет законнары һәм әлеге Нигезләмә таләпләрен үтәп башкарыла. 2. Бюджетның чыгымнар буенча үтәлеше күздә totыла: - Бюджет йөкләмәләрен кабул итү; - акча йөкләмәләрен раслау;; - акчалата йөкләмәләрне түләүне санкцияләү ; - акчалата йөкләмәләренең үтәлешен

раслау. Бюджет акчаларын алучы бюджет йөклөмәләрен агымдагы финанс елында аңа житкерелгән бюджет йөклөмәләре лимитлары чикләрендә кабул итә. Бюджет акчаларын алучы бюджет йөклөмәләрен муниципаль контрактлар, физик һәм юридик затлар, индивидуаль эшкуарлар белән башка килешүләр төзү юлы белән яисә законнар, башка хокукий актлар, килешү нигезендә кабул итә. 3. Бюджет акчаларын алучы бюджет акчалары исәбенән түләү бурычын түләү һәм аларны түләүне санкцияләү өчен кирәkle башка документлар нигезендә раслый. 4. Акчалата йөклөмәләрне түләүне санкцияләү рөхсәт язын (акцепт) башкару рәвешендә бюджет законнары нигезләмәләре нигезендә акчалата йөклөмәләрне түләүне санкцияләү тәртибендә каралган документларның булу-булмавын тикшергәннән соң гамәлгә ашырыла. Акчалата йөклөмәләрне түләү (гавами норматив йөклөмәләр буенча акчалата йөклөмәләрдән тыш) бюджет акчаларын алучыга житкерелгән бюджет йөклөмәләре лимитлары чикләрендә гамәлгә ашырыла. Гавами норматив йөклөмәләр буенча акчалата йөклөмәләрне түләү жирлек бюджеты акчаларын алучыга житкерелгән бюджет йөклөмәләре лимитлары чикләрендә башкарылырга мөмкин 5. Акчалата йөклөмәләрне үтәүне раслау физик яисә юридик затлар, Россия Федерациясе бюджет системы бюджетлары файдасына бюджетның бердәм счетыннан акчаларны исәптән төшерүне раслый торган түләү документлары нигезендә, шулай ук бюджет акчаларын алучыларның акчалата йөклөмәләрен үтәү буенча акчалата булмаган операцияләр уздыруны раслый торган башка документлар нигезендә гамәлгә ашырыла.

46 Статья. Бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары буенча бюджет үтәлеше
Бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары буенча бюджет үтәлеше бюджет язмасы нигезендә баш администраторлар, администраторлар тарафыннан бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары буенча башкарыла, моңа бюджет законнары нигезләмәләре нигезендә жирлек бюджетының бердәм счетында калган акчалар белән идарә итү операцияләреннән тыш.

47 Статья. Жирлек бюджетын үтәгәндә жирлек бюджеты турында расланган каардан тыш фактта артыграк алынган табышлардан файдалану
Жирлек бюджетын үтәгәндә жирлек бюджеты турындагы каар белән расланган керемнәрнең гомуми күләменнән артык фактта алынган керемнәр агымдагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджеты турындагы каарга үзгәрешләр кертмичә, муниципаль бурычларны түләүгә, шулай ук муниципаль бурычны каплауга жибәрелә ала. Россия Федерациясе Бюджет Кодексының 217 статьясындагы З пунктында каарлган күләмдә бюджет ассигнованиеләре житәрлек булмаган очракта, жирлекнең гавами норматив йөклөмәләрен үтәү.

Жирлек бюджеты турында каар белән расланган керемнәрдән тыш фактта жирлек бюджеты үтәгәндә фактта алынган максатчан билгеләнештәге физик һәм юридик затлардан субсидияләр, субвенцияләр, башка бюджетара трансферлар һәм кире кайтарылмый торган керемнәр жирлек бюджеты чыгымнарын арттыруга юнәлдерелә., агымдагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджеты турындагы каарга үзгәрешләр кертмичә, бюджет язмасына үзгәрешләр керту белән бәйле.

48 Статья. Агымдагы финанс елы тәмамлануы

1. Жирлек бюджетын үтәү буенча операцияләр 31 декабрьдә тәмамлана, моңа Россия Федерациясе Бюджет кодексының 242 статьясындагы 2 пунктында курсәтелгән операцияләрдән тыш. Агымдагы финанс елында жирлек бюджетын үтәү буенча операцияләрне тәмамлау Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм әлеге статьяның таләпләре нигезендә башкарыла. 2. Агымдагы финанс елының

бюджет ассигнованиеләре, бюджет йөкләмәләре лимитлары һәм финанслауның иң чик күләмнәре 31 декабрьдә үз көчләрен югалталар. Агымдагы финанс елының соңғы эш көненә кадәр жирлек бюджеты үтәлешенә касса хезмәте күрсәтүче орган билгеләнгән тәртиптә санкцияләнгән Бюджет йөкләмәләрен жирлек бюджетының бердәм счетындагы калган акчалар чикләрендә түләргә тиеш. 3. Максатчан билгеләнеше булган субсидияләр, субвенцияләр һәм башка бюджетара трансферлар рәвешендә агымдагы финанс елында файдаланылмаган бюджетара трансферлар бюджет кеременә кире кайтарылырга тиеш. Бюджет акчаларының баш администраторы каары нигезендә, агымдагы финанс елында файдаланылмаган максатчан билгеләнештәге субсидияләр һәм башка бюджетара трансферлар рәвешендә алынган бюджетара трансферларга ихтыяжның булуы турында, курсәтелгән бюджетара трансферларның калдыгыннан артмаган күләмдә, жирлек бюджетара трансферларның калган күләмендә, жирле бюджетара трансферлар рәвешендә алынган бюджетара трансферларга ихтыяжның булуы турындагы каары нигезендә, курсәтелгән бюджетара трансферларның калдыгын артмаган күләмдә, Чирагтагы финанс елында бюджет кеременә кире кайтарылырга мөмкин.

Кисәк

V. Тышкы тикшерү, карау ёшм бюджет хисапларын раслау

49 Статья. Бюджет исәбе һәм бюджет үтәлеше турында хисап

1. Бюджет исәбе һәм бюджет хисаплылыгының бердәм методологиясе һәм стандартлары бюджет законнары нигезләмәләре нигезендә Россия Федерациясе Финанс министрлыгы тарафыннан билгеләнә. 2. Бюджет хисаплылыгын үз эченә ала: 1) бюджет үтәлеше турында хисап; 2) бюджет үтәлеше балансы; 3) эшчәнлекнәц финанс нәтиҗәләре турында хисап; 4) хисап хәрәкәте турында акча;

5) Аңлатма языу. 2. Жирлекнәц бюджет хисаплылыгы еллык хисап булып тора. Бюджет үтәлеше турындагы хисап квартал саен була. Агымдагы финанс елының беренче кварталында, ярты еллыгында һәм тугыз аенда бюджет үтәлеше турындагы хисап жирлекнәц башкарма комитеты тарафыннан раслана һәм жирлек Советына, жирлекнәц ревизия комиссиясенә Финанс-бюджет палатасына хисап тапшыру вакыты чыкканнан соң ун көннән дә соңга калмыйча жиберелә. Бюджет үтәлеше турындагы еллык хисап жирлек Советы каары белән расланырга тиеш.

50 Статья. Бюджет үтәлеше турындагы еллык хисапны тышкы тикшерү

1. Бюджет үтәлеше турындагы еллык хисап, аны жирлек Советында караганчы, тышкы тикшерелергә тиеш, ул бюджет акчаларының баш администраторларының (администраторларының) бюджет хисаплылыгын тышкы тикшерүне һәм бюджет үтәлеше турында еллык хисапка бәяләмә әзерләүне үз эченә ала. 2. Бюджет үтәлеше турындагы еллык хисапны тышкы тикшерү, Россия Федерациясе Бюджет кодексы таләпләрен үтәп, жирлек Советының муниципаль хокукый актында билгеләнгән тәртиптә, Ревизия комиссиясе тарафыннан башкарыла. 3. Жирлекнәц башкарма комитеты агымдагы елның 1 апреленинән дә соңга калмыйча аңа бәяләмә әзерләү өчен бюджет үтәлеше турында хисап тапшыра. Жирлек бюджеты үтәлеше турындагы еллык хисапка бәяләмә әзерләү эшләре бер айдан да артмаган вакыт эчендә башкарыла. Бюджет үтәлеше турындагы хисапка бәяләмә бюджет акчаларының баш администраторларының (администраторларының) еллык бюджет хисаплылыгын тышкы тикшерү мәгълүматлары нигезендә әзерләнә. 4. Бюджет үтәлеше турындагы еллык хисапка нәтиҗә жирлек Советына һәм жирлек башкарма комитетына Ревизия комиссиясе тарафыннан тапшырыла.

51 Статья. Жирлек Советына бюджет үтәлеше турындагы еллык хисапны тәкъдим итү, карау һәм раслау.

1. Ел саен 1 майдан да соңга калмыйча жирлек башкарма комитеты житәкчесе жирлек Советына финанс хисап елы өчен бюджет үтәлеши турында отчет тапшыра.

2. Бюджет үтәлеши турындагы еллық хисап белән бер үк вакытта ана бюджет үтәлешенә һәм бюджет хисаплылыгына анализ һәм (яисә) бюджет ассигнованиеләреннән файдалануның башка нәтижәләре булган анлатма язуы, жирлек Советы бюджеты үтәлеши турында карар проекты, жирлек бюджеты үтәлеши турында башка бюджет хисаплылыгы һәм жирлекнең берләштерелгән бюджеты үтәлеши турында бюджет хисаплылыгы, Россия Федерациясе бюджет законнарында каралган башка документлар тапшырыла.

3. Жирлек Советы утырышында жирлекнең башкарма комитеты житәкчесе йә аның ризалыгы белән жирлекнең ревизия комиссиясе рәисенең бюджет үтәлеши турындагы доклады тыңдана.

4. Фикер альшу һәм бюджет үтәлеши турындагы хисапны карау нәтижәләре буенча жирлек Советы Бюджет үтәлеши турындагы хисапны раслау һәм жирлек Советы тарафыннан тиешле карар кабул итү яки бюджет үтәлеши турындагы каарны кире кагу турында Каар кабул итә.

5. Жирлек Советы Бюджет үтәлеши турындагы каар кире каккан очракта, ул дөрес булмаган яисә тулы чагылдырылмаган мәгълүматларны бетерү һәм бер айдан артмаган вакыт эчендә кабат тапшыру өчен кире кайтарыла.

52 Статья. Бюджет үтәлеши турында каар

Бюджет үтәлеши турындагы каар нигезендә хисап финанс елына бюджет үтәлеши турындагы хисап, бюджет керемнәренең, чыгымнарын һәм дефицитның (профицитның) гомуми күләмен күрсәтеп, раслана. Хисап финанс елы өчен жирлек бюджеты үтәлеши турындагы каарга аерым күшымталар белән күрсәткечләр раслана:

- жирлек бюджеты керемнәрен классификацияләү кодлары буенча бюджет керемнәре;
- керем төрләре кодлары, керемнәр төрләре, керемнәр төрләре, Дәүләт идарәсе секторы операцияләрен классификацияләү буенча бюджет керемнәре;
- бюджет чыгымнарын ведомство структурасы буенча бюджет чыгымнары;
- чыгымнары классификацияләү бүлекләре һәм бүлекчәләре буенча бюджет чыгымнары;
- бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының классификациясе кодлары буенча бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары;
- бюджетлар кытлыкларын финанслау чыганакларына керә торган дәүләт идарәсе секторы операцияләрен классификацияләү бюджетлар кытлыкларын финанслау чыганаклары төркемнәре, төркемчәләре, статьялары, төрләре буенча бюджетны финанслау чыганаклары кодлары буенча.

Бюджет үтәлеши турындагы каар нигезендә бюджет законнары һәм жирлек Советының муниципаль хокукий актларында бюджет үтәлеши турындагы каар өчен билгеләнгән башка күрсәткечләр раслана.

VI кисәк. МУНИЦИПАЛЬ ФИНАНС КОНТРОЛЕ

60 Статья. Муниципаль финанс контроле

1. Муниципаль финанс контроле бюджет хокук мәнәсәбәтләрен җайга сала торган хокукий актлар, Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларыннан физик затларга башка туләүләр буенча гавами норматив йөкләмәләр һәм йөкләмәләр бирә торган хокукий актлар нигезләмәләрен үтәүне тәэмин итү, шулай ук дәүләт (муниципаль) контрактлары, бюджеттән акча бирү турында килешүләр (килешүләр) шартларын үтәү максатларында гамәлгә ашырыла. Муниципаль финанс контроле тышкы һәм эчке, башлангыч һәм аннан соңғыларга бүленә.
2. Тышкы муниципаль финанс контроле-жирлекнең Ревизия комиссиясе эшчәнлеге
3. Эчке муниципаль финанс контроле авыл жирлеге башкарма комитеты органнары (вазыйфа затлары) булган муниципаль финанс тикшерүе органнарының контроль

эшчэнлеге булып тора

4. Жирле бюджет үтэлеше барышында бюджет бозуларын кисэтүү һәм булдырмау максатыннан, алдан контроль алып барыла
5. Алдагы контроль аларның үтәлешенең законлылыгын, исәп һәм хисаплылыкның дөреслеген билгеләү максатларында жирлек бюджеты үтэлеше нәтижәләре буенча башкарыла.